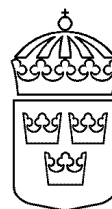

Riksdagens protokoll

1999/2000:18

Fredagen den 22 oktober

Protokoll
1999/2000:18

Kl. 9.00 – 9.35

1 § Svar på interpellation 1999/2000:8 om Nationellt resurscentrum

*Svar på
interpellationer*

Anf. 1 Statsrådet MONA SAHLIN (s):

Fru talman! Lena Ek har ställt följande tre frågor till mig:

- Hur ser framtiden ut för Nationellt resurscentrum?
- Hur planeras uppföljning och utveckling av de påbörjade processer som inletts med verksamheten vid Nationellt resurscentrum?
- Vilka resurser kommer framöver att tillföras verksamheten?

Inledningsvis vill jag understryka att jag anser att det är mycket angeläget att jämställdhetsarbetet bedrivs med kraft inom all statlig verksamhet. Jämställdhetsaspekterna ska beaktas på alla nivåer och inom alla områden, och jämställdhetsarbetet ska utföras av ordinarie personal.

Jag delar Lena Eks uppfattning att processen med att förändra och förnya synsätt och strukturer i detta fall handlar om ett utvecklingsarbete på lång sikt. Regeringen har därför i budgetpropositionen för år 2000 föreslagit riksdagen att 2 ½ miljoner kronor ska tillföras NUTEK:s förvaltningsanslag. Medlen, som tidigare användes till att finansiera projektet Nationellt resurscentrum för kvinnor, ska år 2000 bl.a. användas till att integrera projektet i NUTEK:s ordinarie verksamhet. Den uppgift som Nationellt resurscentrum för kvinnor i dag har avses nämligen bli en del av NUTEK:s ordinarie verksamhet. Regeringen avser vidare att ge NUTEK i uppdrag att se över hur detta bör ske, för att bäst ta till vara de erfarenheter som har vunnits i det arbete som gjorts hittills. Avsikten är att verksamheten ska ligga i linje med regeringens jämställdhetspolitik, vilket bl.a. innebär att jämställdhetsaspekter ska beaktas inom all verksamhet. Regeringen anser dessutom att till arbetet bör knytas ett råd eller en referensgrupp.

Regeringen anser att det även i fortsättningen behövs åtgärder särskilt riktade till kvinnor inom närings- och regionalpolitiken, både för att stärka kvinnors position på arbetsmarknaden och för att tillvarata kvinnors initiativ och kompetens.

Regeringen avser för år 2000 även att anslå medel för att stödja de regionala och lokala resurscentrum för kvinnor som har byggts upp under de senaste åren. För detta ändamål avses NUTEK även fortsättningsvis tilldelas särskilda projektmedel, som ska användas till att medfinansiera projekt vid regionala och lokala resurscentrum. Dessa medel bör använ-

das till tillväxtorienterade projekt med inriktning på näringslivsutveckling och sysselsättning.

Anf. 2 LENA EK (c):

Fru talman! Jag tror att både jag och ministern har en grundläggande gemensam uppfattning om att det är väldigt viktigt att kvinnor finns med i näringslivet och arbetslivet på lika villkor. Jag tror också att vi båda två är beredda att lägga ned ganska mycket tid och kraft på att det verkligen ska bli så. Men här finns några principiella och praktiska frågor som jag tycker att man bör diskutera. Vi håller på att ändra taktiken i jämställdhetsarbetet i Sverige. Från att tidigare ha pekat ut särskilda områden, lagt särskilda pengar och särskild uppmärksamhet på jämställdhetsområdet håller vi i Sverige, precis som man gör i EU, på att gå över till en annan taktik, det som kallas för *mainstreaming*, ett slags inblandning av jämställdhetsfrågor i all verksamhet. Om allting fungerar på ett idealiskt sätt är det förstås väldigt bra att jämställdhetsaspekterna finns med överallt. Men jag undrar om vi ännu nått det stadium där det är dags att använda sig av bara *mainstreaming*. Jag sätter ett litet frågetecken där. Om vi ska använda *mainstreaming* för jämställdhetsarbetet i Sverige, måste vi vara mycket uppmärksamma på resultatet, analysera och följa upp det.

Jag ska ta ett exempel på ett tillfälle där *mainstreaming* enligt min mening inte fungerar. Det finns allmänna direktiv om att företagsstödet ska användas likvärdigt för kvinnliga och manliga företagare. Det finns t.o.m. särskilda stöd för kvinnliga företagare. Vi centerkvinnor, som är Sveriges största politiska kvinnoorganisation, har studerat hur företagspengarna har använts ute på länsstyrelserna. Det visar sig att det på sina håll bara är 15 % som gått till kvinnliga företagare. Det bästa länet ligger på lite drygt 30 % av den totala potten. Det är alltså inte acceptabelt. Det tycker jag är ett exempel där *mainstreaming* slår fel.

När det gäller Nationellt resurscentrum har den första metoden varit att rikta särskild uppmärksamhet på och särskilda pengar till detta område. Det har varit mycket lyckosamt. Det finns fler än 150 resurscentrum för kvinnligt företagande i det här landet. Resultatet av deras verksamhet är väldigt bra. De har på sina håll lyckats mycket bra.

Jag skulle vilja fråga statsrådet: Vilka särskilda åtgärder tänker regeringen rikta till kvinnor inom närings- och regionalpolitiken? Avser regeringen att ändra i regelverket? Hur ska man analysera och följa upp detta? Jag tror alltså att Nationellt resurscentrum faktiskt fortfarande behövs.

Anf. 3 Statsrådet MONA SAHLIN (s):

Fru talman! Till att börja med vill jag verkligen hålla med om Lena Eks beskrivning av historien och hur viktigt det är att försöka förändra synsättet på jämställdhetsarbetet. Jag tror att det är viktigt att förr eller senare gå till det vi kallar *mainstreaming*, att vi kvinnor är en del av mänskligheten, att i längden måste de resurser som är avsedda för män också vara avsedda för kvinnor och inte bara för män. Det har skett ett stort skifte både i praktiken och i synsättet på jämställdhetsarbetet de senare åren, där vi inte längre bara behöver bygga upp särskilda områden för kvinnor utan faktiskt förväntar oss och kräver av både myndigheter

och organisationer att det allmänna arbete de bedriver ska handla om både kvinnor och män.

Jag vill också hålla med om det Lena Ek sade, att man inte kan jobba bara med *mainstreaming*. Så länge strukturerna ser ut som de gör i dag, som Lena Ek mycket riktigt påpekade, kommer det att behövas särskilda insatser riktade till kvinnor, t.ex. inom både närings- och regionalpolitiken, vilket jag också sade i mitt interpellationssvar. Där har vi ett antal åtgärder som handlar om stöd för kvinnliga företagare, särskilda stöd i regionalpolitiken och, något som vi kommer att diskutera vid nästa interpellationsdebatt i dag, hur vi kan jobba med tillväxtavtalen för att se till att det i framtiden blir ett ännu starkare genusperspektiv också i regionalpolitiken.

Däremot tycker jag att det är viktigt när det gäller myndigheternas sätt att arbeta, där NUTEK är ett exempel, att vi nu är mogna att gå från att NUTEK inte ska ha ett allmänt ansvar för att också kvinnorna finns med i all deras verksamhet.

Därför tycker jag att det är rimligt att nationella resurscentrum nu upphör och att vi i stället ställer både resurser till förfogande och krav på krav på NUTEK att göra kvinnor till en naturlig del i hela NUTEK:s verksamhet. Jag är mycket medveten om att det här synsättet inte går att tillämpa överallt, men jag tror att Lena Ek och jag är överens om att det i det långa loppet är *mainstreaming* som gäller. Människor består inte bara av män utan också av kvinnor.

Anf. 4 LENA EK (c):

Fru talman! Det är möjligt att jag är en mer pessimistisk person än statsrådet. Det som vi inom Centerkvinnorna kan se när vi tittar på det faktiska resultatet av arbetet är två saker. Det finns fortfarande tyvärr väldigt liten förståelse för att kvinnor vill arbeta på ett annat sätt inom företagande.

Det gäller t.ex. synen på kooperativt företagande. Det är nog en principiell skärningspunkt där det syns. Kvinnor arbetar gärna med den företagsformen. Men om man studerar NUTEK:s verksamhet finns det väldigt lite som uppmuntrar kooperativt företagande. Frågan är då: Hur ska man, om man tar bort Nationellt resurscentrum, kunna garantera att det finns denna medvetenhet – metrologiskt, analytiskt och när det gäller resursfördelning – om att kvinnors företagande ser annorlunda ut och att kvinnor vill arbeta på ett annorlunda sätt? Och hur ska man kunna garantera att medlen fördelas så att detta uppmuntras och så att denna verksamhet kan komma till stånd?

Jag sitter i finansutskottet. När vi tittar på den nationella ekonomin och de arbetstillfällena som ska skapas är det 85 000 av 100 000 nya jobb som har skapats i tjänstesektorn. Men de har skapats huvudsakligen av manliga företagare.

I USA når man så goda resultat i sin ekonomi att nationalekonomerna har börjat fundera över om de ska skapa nya teorier. En viktig del av dessa resultat består av det har skapats nya företag av kvinnor inom tjänstesektorn, inte låglönejobb utan med anständig betalning. Detta är en verksamhet som vi borde uppmuntra av många skäl, av ekonomiska skäl och av jämställetsskäl.

Prot.

1999/2000:18

22 oktober

Svar på

interpellationer

Det finns fortfarande ett behov av ett strålkastarljus på denna vilja att uppmuntra och skapa beredskap för och goda villkor för sådant företagande. Detta är viktigt både ur jämställdhetsperspektiv och ur ekonomiskt perspektiv. Frågan är: Hur ska NUTEK kunna garantera stöd, skydd och utvecklingsmöjligheter för de drygt 150 olika resurscentrum som finns när organisationen för detta stöd tas bort och kunskapen försvinner?

Om man bestämmer sig för *mainstreaming* och anser att det finns argument för det måste man också bestämma sig för hur man ska följa upp detta. Man måste vara mycket tydlig även här.

Jag blir orolig när jag ser att man på andra håll inte har lyckats fokusera tillräckligt. Vi ska strax debattera tillväxtavtalen, och det är ett annat sådant område. Fördelningen av de företagsstöd som finns är också ett område där det är väldigt tydligt att resurserna inte fördelas jämnt.

Anf. 5 Statsrådet MONA SAHLIN (s):

Fru talman! Jag är optimistisk, och jag hoppas att jag också är realistisk. Visst ser jag också att allt inte går åt rätt håll, att många strukturer när det gäller kvinnors makt och inflytande sitter väldigt hårt och djupt i samhället. Dit hör synen på kvinnors företagande. Men jag blir ändå optimistisk när jag hör Lena Ek. Vi är många krafter i många partier som inte kommer att ge oss, det är jag övertygad om, förrän situationen har förändrats ännu mer och ännu djupare.

I morse blev jag ännu mer optimistisk när jag hörde NUTEK:s rapport om hur lönsamheten såg ut i företag där det fanns jämställdhet respektive företag där det inte fanns jämställdhet. Rapporten visade att lönsamheten var högre i företag där det fanns både män och kvinnor. Detta är ett resultat av *mainstreaming*, dvs. in med kvinnor överallt.

Om Nationellt resurscentrum nu läggs ned och kraven ställs på hela NUTEK förflyttar vi oss inte bort från strålkastarljuset, som Lena Ek sade, utan från en mycket effektiv ficklampa till att nu rikta strålkastarljuset på hela NUTEK. NUTEK tvingas i den ordinarie organisationen att arbeta med jämställdhetsfrågor inom alla ämnesområden. Man kan inte längre gömma sig bakom Nationellt resurscentrum – om nu någon har försökt att göra det – och kräva att det ska sköta jämställdhetsarbetet. Nu åligger detta alla delar i NUTEK.

Jag har ofta och många samtal med NUTEK:s ledning. Jag ställer krav på NUTEK och kommer att följa och utvärdera detta mycket noga så att de resurser som ställs till förfogande och de krav som ställs på NUTEK motsvarar detta. Det hoppas jag att Lena Ek och jag kan hjälpas åt med i opinionsbildningen framöver.

Anf. 6 LENA EK (c):

Fru talman! Nu slumpar det sig så att vi har ganska goda relationer med NUTEK:s ledning båda två, så jag tror nog att vi kan hålla den dialogen levande, och det är förstås väldigt viktigt.

Av en grundläggande välvilja inför detta ämne sägs i interpellationssvaret: "Regeringen anser att det även i fortsättningen behövs åtgärder särskilt riktade till kvinnor inom närings- och regionalpolitiken." Då frågar jag: Vilka särskilt riktade åtgärder är det fråga om? Jag tror att det

är viktigt att det finns sådana åtgärder och att de är tydliga för att man ska kunna driva på detta arbete.

Anf. 7 Statsrådet MONA SAHLIN (s):

Fru talman! Som Lena Ek är medveten om finns det ett antal sådana instrument redan i dag. Det handlar t.ex. om det stöd som ges till kvinnliga företagare och de stödformer som finns ute i regionerna och som Lena Ek själv nämnde.

Vi ser nu över alla myndigheter som ligger under Näringsdepartementet för att se om de har rätt vapen för att hjälpa kvinnorna. Kan vi ställa ännu högre krav? När vi nu ser över regionalpolitiken och myndighetsstrukturen, kan vi då vässa kraven också på hur man jobbar med genusperspektiv vid alla myndigheter och inom alla politiska områden som vi på Näringsdepartementet har hand om?

På Lena Eks fråga om det behövs fler instrument än de som vi har i dag är svaret ja.

Överläggningen var härmed avslutad.

Prot.
1999/2000:18
22 oktober

*Svar på
interpellationer*

2 § Svar på interpellation 1999/2000:9 om de regionala tillväxtavtalen

Anf. 8 Statsrådet MONA SAHLIN (s):

Fru talman! Lena Ek har frågat näringsministern om hur regeringen kommer att hantera frågan om genusperspektivet i tillväxtavtalen, i vilken utsträckning frågan kommer att tas upp i pågående samtal med regionerna samt om regeringen kommer att godkänna regionala tillväxtavtal som saknar genusperspektiv. Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som har ansvaret för dessa frågor.

Genusperspektivet är precis som Lena Ek tar upp hittills otillräckligt i arbetet med tillväxtavtalen. Kvinnorepresentationen i partnerskapen har genomgående varit låg. Enligt de oberoende utvärderare som har analyserat avtalen är könsperspektivet bristfälligt beaktat i de flesta analyser och följaktligen också i insatsområden och åtgärder. De kunskaper och den kapacitet att skapa tillväxt i näringslivet som kvinnor svarar för återspeglas inte i programmen.

I den budgetproposition för 2000 som regeringen just har lämnat till riksdagen markerar vi tydligt att arbetet med jämställdhetsperspektivet i tillväxtavtalen måste fördjupas. I den löpande dialog som Regeringskansliet har med regionerna om tillväxtavtalen nu står frågan högt på dagordningen.

Jag anser att bristerna i tillväxtavtalen till stor del återspeglar okunskap om betydelsen av jämställda förhållanden i näringslivet och hur detta beaktas i arbetet för regional tillväxt. Flera län har också efterfrågat råd och metodstöd. På alla länsstyrelser finns det en expertfunktion för jämställdhetsfrågor, vars huvuduppgift är att stödja, stimulera och underlätta jämställdhetsarbetet i länen. Denna expertis bör tas till vara bättre. I regeringens uppdrag till NUTEK att medverka i överläggningar kring de regionala tillväxtavtalen ingår det att medverka i lärens arbete med frå-

gor på jämställdhetsområdet. Vi har just diskuterat NUTEK:s roll vad avser att förändra synsätt och strukturer inom detta område.

Den 16 september i år fattade regeringen beslut om ”villkor för statlig medverkan i finansiering och genomförande av regionala tillväxtavtal”. I dessa lämnas ett antal generella kriterier som ska gälla för att statligt finansierade organ ska medverka till tillväxtavtalens finansiering och genomförande. Ett kriterium är att könsperspektivet ska ha beaktats i avtalets olika delar. Detta är ett sätt för regeringen att göra tydligt att staten, för att medverka till genomförandet, ställer krav på avtalens kvalitet i bl.a. detta avseende.

Vad gäller regeringens godkännande av tillväxtavtalen inskränks det till att omfatta de fall då avtalen innehåller något som går utöver vad parterna själva har möjlighet att fatta beslut om. Jag vill i detta sammanhang betona att arbetet med tillväxtavtalen är en långsiktig och lärande process som måste få tid att utvecklas. De brister som vi ser i dag hanteras bäst genom ökad kunskap och gemensam metodutveckling.

I regeringens löpande uppföljning och utvärdering av arbetet med tillväxtavtalen kommer hanteringen av genusperspektivet att vara en av de frågor som står mest i fokus. Det är min förhoppning att vi successivt kommer att se mycket påtagliga förbättringar, och det måste ske. Lika fullt är jag övertygad om att det är nödvändigt att fundera över hur staten kan bli ännu tydligare vad avser vikten av att garantera det som borde vara en självklarhet – att kvinnors förutsättningar och kapacitet att bidra till tillväxt och sysselsättning verkligen tas till vara.

Anf. 9 LENA EK (c):

Fru talman! Arbetet med tillväxtavtalen går till på det sättet att man samlar samtalspartner ute i länet: länsstyrelse, landsting, företag, universitet, högskola, dvs. de som har en del i länets framtid. Och det är nog ett väldigt viktigt och bra arbetssätt att koppla in flera parter i dessa väldigt viktiga frågor än, som det hittills har varit på många ställen, bara länsstyrelsen. Det är rätt metod att få fram en hållbar och långsiktig tillväxt, som vi alla är så beroende av.

Centerkvinnornas organisation har 35 000 medlemmar. När det här arbetet drogs i gång ringde många av mina medlemmar som är engagerade politiskt eller företagare på olika håll ute i landet och sade: Vi finns inte med i det här framtidsarbetet. Jag sade: Det är klart att ni är med, men kanske för lite. Vi ska undersöka det här.

Vi gjorde då en undersökning där vi tittade på i stort sett alla län. Alla länsstyrelser svarade inte. Men det visade sig att kvinnorna inte har varit med. De har inte bara varit med lite grann, utan på många ställen är det som i region Skåne, att man har drygt 20 utvecklingsgrupper som arbetar med tillväxtavtalet. Man har en kvinnlig ordförande och nästan inga kvinnliga ledamöter i de andra grupperna.

Det här är väldigt allvarligt, därför att tillväxtavtalen ju binder upp hela utvecklingsviljan i länen för många år framåt. De binder de pengar som finns för att styra tillväxten: Vad ska vi satsa på i länet? Vad är viktigt? I det här arbetet finns liksom bara halva verkligheten med.

Bilden av resultaten från de olika länsstyrelserna och det som vi har fått in med hjälp av länsstyrelsernas jämställdhetsexperter är lite varierande, men totalt sett mörk. Det finns inget län som fullt ut har använt

kvinnorna som resurs i detta arbete. Inte ett enda län har sett till att kvinnorna är med på lika villkor. Bilden är alltifrån att de är lite smådåliga ned till riktigt extremt dåliga.

Sedan har signalerna gått ut från bl.a. NUTEK om att detta måste finnas med. Man har i handlingarna slängt in en del påpekanden om hur detta ska gå till.

I förhandlingarna har alltså länsstyrelserna fått tillbaka avtalen med de två påpekandena att jämställdhets- och genusperspektiven är för dåliga liksom miljöperspektiven. När undersökningen nu följs upp jobbar man med att förstärka miljöperspektiven, och man har plockat in en jämställdhetsexpert, som längst ned får signera att detta har han eller hon tittat på, som något slags gisslan.

Detta är rätt vanligt. Vi känner igen det från många håll och insatser tidigare. Men jag måste fråga: Är man på departementet beredd att helt enkelt skicka tillbaka sådana förslag till tillväxtavtal där jämställdhetsperspektivet inte tas till vara ordentligt? Jag vill fråga om man är beredd att säga: Ni är för dåliga. Staten går inte in som medverkande och part i dessa tillväxtavtal därför att ni har glömt halva verkligheten.

Anf. 10 Statsrådet MONA SAHLIN (s):

Fru talman! Jag hade stor glädje av den undersökning som Centerkvinnorna gjorde. Dessutom är beskrivningen som jag själv gav i interpellationssvaret att det verkligen är uruselt på många områden. Det är extra tragiskt därför att tanken med tillväxtavtalen, och jag tror väldigt mycket på idén som ligger bakom, är att förflytta perspektivet ut till regionerna där man kan sin egen verklighet. Där måste man också få större makt och inflytande över hur tillväxtpolitiken ska bedrivas i regionerna. Detta kan inte Stockholm bäst, utan det kan man bäst ute i länen.

Om man då är övertygad om att vi lever i en ny tid, måste också politikens innehåll vara nytt. Och hur får man politikens innehåll att vara nytt i länen? Ja, inte genom att samma män som har suttit år ut och år in ska fortsätta men i en ny form. Det enda sättet att faktiskt få nytt innehåll i tillväxtpolitiken är att ta in grupper som inte har varit i de inre rummen tidigare. Dit hör kvinnorna. Det är extra synd om länen om man inte konsekvent genomför genusperspektivet, därför att då tappar man så mycket av tillväxtpotentialen.

Som jag har förstått det är det egentligen bara i 6 av de 21 utkasten till tillväxtavtal som man över huvud taget försöker att tillämpa *mainstreaming*. Som jag har kunnat bedöma det är det endast i två av dessa som det är konsekvent genomfört, nämligen i Östergötland och i Jämtland. De får ändå godkänt av mig.

Jag tror inte att vare sig jag eller Lena Ek hade tänkt att tillväxtavtalen skulle finna dess perfekta form redan nu första gången. De innebär en så stor förändring i sättet att föra regionalpolitiken att det kommer att ta tid. Vi måste också låta det ta tid.

I nuläget känner jag det som viktigt att man med mycket tydliga krav och mycket tydliga förväntningar på länen understryker *mainstreaming*, jämställdhetsarbetet och genusperspektivet. Jag är inte riktigt färdig med hur långt man kan gå i detta avseende redan nu. Jag har dock, för att hålla med Lena Ek, sist i interpellationssvaret uttryckt: Likafullt är jag övertygad om att det är nödvändigt att fundera över hur staten kan bli än tydli-

Prot.
1999/2000:18
22 oktober

Svar på
interpellationer

gare vad avser vikten av att garantera det som borde vara en självklarhet – kvinnornas roll.

Om det verkligen är rätt metod, som Lena Ek föreslår, att skicka tillbaka tillväxtavtalen – staten har ju inte riktigt den möjligheten med det sätt som det här arbetet är utformat – är jag inte riktigt säker på. Men jag är minst lika missnöjd som Lena Ek, och det behöver ske fler insatser från statens sida.

Anf. 11 LENA EK (c):

Fru talman! Jag tror att vi är väldigt överens om att man, för att förnya politiken och få en politik som faktiskt håller in i nästa århundrade och årtusende, måste öppna politiken så att andra grupper är med än just de som statsrådet kallar för de män som alltid har varit med tidigare. Det innebär t.ex. andra män än de som har varit med tidigare. Det kan vara unga företagare, företrädare för ungdomsorganisationer eller människor med annan bakgrund än de som har enbart svenska föräldrar. Detta är väldigt viktigt.

Jag håller med om att sex av avtalen innehåller ansatser som är vettiga och att två är ganska bra. Men om man tittar bakom kulisserna vad gäller länen Östergötland och Jämtland har man inte ens där haft en dialog som fyller kraven. På slutet har man skärpt sig och fått till analyser, nyckeltal och målbeskrivningar som jag tycker ser väldigt bra ut. De har lärt sig av detta arbete, men det är bara två län. Då återstår ändå resten av Sverige som trots att det finns tydliga direktiv från regering och riksdag om hur detta ska gå till väljer att bara strunta i direktiven, för så måste man ju se det. Jag kan inte se det på något annat sätt än att om vi i denna kammare, regeringen och statsrådet har bestämt att kvinnors rättigheter tydligt ska finnas med och det sedan kommer in produkter där så inte är fallet, då har ju länen valt att strunta i detta. Då har jag väldigt svårt att se att man ska ha så stor förståelse för detta förhållningssätt från länen. Det är ju väldigt snällt, mjukt och försiktigt att säga att det tar lång tid, att det är en långsiktig och lärande process och att det tar tid innan det hittar sin perfekta form.

Jag tycker att de beslut som fattas i den här kammaren, och som fattas av den svenska regeringen, ska följas – punkt! I fråga om de här tillväxtavtalen är ju den största finansieringskällan ändå de av regering och riksdag beviljade regionala anslagen till länsstyrelsen, och det är de som till största delen ska betala utvecklingsarbetet. Då tycker jag att man ska säga att om vi lägger pengarna här så ska det se ut på ett visst sätt. Det är den folkvalda församlingens åsikt, och det har ni inte rätt att strunta i.

Anf. 12 Statsrådet MONA SAHLIN (s):

Fru talman! Det blir tjugigt att upprepa det, men jag håller med. Det är inte så att jag menar att det här är en lång process och att vi ska acceptera att den tar flera år. Det var mer ett uttryck för att hela den förändring av regionalpolitiken som tillväxtavtalen är ett exempel på är en process som måste få ta tid. Jag är övertygad om att vi är överens om den delen. Sedan är jag också otålig i fråga om den flagranta bristen när det gäller att ta hänsyn till det som staten i form av riksdag och regering har uttryckt rörande genusperspektivet.

Jag har också talat om detta i interpellationssvaret, och jag kan inte bli tydligare än så i dag. Däremot kommer jag att återkomma med det här under hösten. Jag har sagt att ett sätt för regeringen att göra det här tydligt är att staten för att medverka till genomförandet ställer krav på avtalens kvalitet i bl.a. detta hänseende; alltså jämställdheten. En del av tillväxtavtalen består ju av att parterna själva ute i länen bestämmer sig för vissa saker. I andra delar krävs statens medverkan. Det jag säger här är att jag är beredd att pröva att vi där staten är medverkande också mycket tydligare ställer krav, alternativt visar missnöje, utifrån hur genusperspektivet ser ut.

Därutöver betonade jag en gång till på slutet att det är möjligt att vi behöver göra ännu mer för att garantera kvinnornas medverkan i tillväxtavtalens arbete. Exakt hur kan jag inte svara på i dag. Men jag lovar att jag inte är lugn och bara inväntar processer. Genom att se på detta med högögon, genom att också göra aktiva ingrepp i tillväxtdiskussionerna och genom att föra samtal med landshövdingarna hoppas jag att vi kommer att åstadkomma en del förändringar redan till hösten.

Anf. 13 LENA EK (c):

Fru talman! Jag uppskattar det här interpellationssvaret väldigt mycket. Det ska jag ärligt säga. Men jag tycker att det här med, jag skulle nästan vilja säga, det tydliga trotset av beslut i riksdagen och av regeringen handlar om att man i länen måste släppa in nya människor i utvecklingsarbetet. Det innebär ju också att om man har bestämt sig för att ha kanske tolv stolar runt bordet måste några flytta på sig för att släppa in de nya. Det är där jag tycker att långsiktigheten och förståelsen för detta faktiskt når en punkt där tålamodet tar slut.

Det är ganska många år som vi båda i riksdagen har talat om hur viktigt det är att kvinnorna finns med och att genusperspektiven är belysta. Då tycker jag att man efter den här långa diskussionsperioden, lärandeperioden och uppbyggnadsfasen kommer till en punkt där man får säga att nej, nu är vi klara med det här. Nu borde ni ha lärt er så mycket av detta att det faktiskt ska bli verklighet. Och de styrmedel som staten har handlar ju om medelsfördelningen till stor del. Då tycker jag faktiskt att man kan vara tuffare där.

Det är också något som länsstyrelsernas jämställdhetsexperter efterlyser när vi talar med dem. De upplever att de finns där, med skylten på dörren. De finns med kunskaperna innanför dörren. Men det är väldigt sällan som någon bjuder in dem till de här sammanträdesborden eller kommer innanför tröskeln för att diskutera vad som kan göras rent praktiskt. Däremot får de ibland kontrasignera – t.ex. de här tillväxtavtalen.

Jag tycker så här: Låt oss nu sätta punkt för det här. Nu ska vi vara färdiga och framme, och kvinnorna ska vara med.

Överläggningen var härmed avslutad.

Prot.
1999/2000:18
22 oktober

*Svar på
interpellationer*

Prot.
1999/2000:18
22 oktober

3 § Hänvisning av ärende till utskott

Föredrogs och hänvisades
Proposition
1999/2000:17 till skatteutskottet

4 § Bordläggning

Anmäldes och bordlades
Finansutskottets betänkande
1999/2000:FiU6 Allmänna pensionsfondens verksamhet år 1998

Skatteutskottets betänkande
1999/2000:SkU4 Ändring i dubbelbeskattningsavtalet mellan Sverige
och Japan m.m.

Socialförsäkringsutskottets betänkande
1999/2000:SfU3 Socialförsäkringens personkrets

Kulturutskottets betänkande
1999/2000:KrU5 Ny svensk filmpolitik

Utbildningsutskottets betänkanden
1999/2000:UbU4 Elever med funktionshinder
1999/2000:UbU5 Vissa regeländringar på skolområdet
1999/2000:UbU6 Utvecklingsplan för förskola, skola och vuxenutbild-
ning

Trafikutskottets betänkanden
1999/2000:TU2 Förarbevis för moped klass I och för terrängskoter
1999/2000:TU3 Lägesrapport två om IT-omställningen i samhället inför
år 2000

5 § Anmälan om interpellationer

Anmäldes att följande interpellationer framställdes

den 22 oktober

1999/2000:40 av *Inga Berggren* (m) till statsrådet Lars-Erik Lövdén
Boendesituationen och hyreslagstiftningen

1999/2000:41 av *Stefan Attefall* (kd) till näringsminister Björn Rosengren
Ersättningsjobb vid försvarsnedläggningar
1999/2000:42 av *Margareta Viklund* (kd) till utrikesminister Anna Lindh
Demokrati i Kosovo

Prot.
1999/2000:18
22 oktober

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 26 oktober.

6 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 22 oktober

1999/2000:98 av *Owe Hellberg* (v) till kulturminister Marita Ulvskog
Folkteatern i Gävleborg
1999/2000:99 av *Owe Hellberg* (v) till statsrådet Lars-Erik Lövdén
Lag om kommunal bostadsförmedling
1999/2000:100 av *Per Lager* (mp) till miljöminister Kjell Larsson
Tolv miljöprofessorer
1999/2000:101 av *Inger Strömbom* (kd) till justitieminister Laila Freivalds
Fördelning av resurser till polisen i Stockholms län
1999/2000:102 av *Thomas Julin* (mp) till socialminister Lars Engqvist
Rökning och lungsjukdomar
1999/2000:103 av *Tuve Skånberg* (kd) till socialminister Lars Engqvist
Värnpliktigas drogvanor
1999/2000:104 av *Ester Lindstedt-Staaf* (kd) till socialminister Lars Engqvist
Färdtjänst
1999/2000:105 av *Birger Schlaug* (mp) till näringsminister Björn Rosengren
Utvärdering av utlokaliseringar
1999/2000:106 av *Göran Hägglund* (kd) till näringsminister Björn Rosengren
F-skattsedel

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 26 oktober.

Prot.
1999/2000:18
22 oktober

7 § Kammaren åtskildes kl. 9.35.

Förhandlingarna leddes av talmannen.

Vid protokollet

ANNALENA HANELL CARPELAN

/Barbro Nordström

Innehållsförteckning

Prot.
1999/2000:18
22 oktober

1 § Svar på interpellation 1999/2000:8 om Nationellt resurs-	
centrum	1
Anf. 1 Statsrådet MONA SAHLIN (s)	1
Anf. 2 LENA EK (c)	2
Anf. 3 Statsrådet MONA SAHLIN (s)	2
Anf. 4 LENA EK (c)	3
Anf. 5 Statsrådet MONA SAHLIN (s)	4
Anf. 6 LENA EK (c)	4
Anf. 7 Statsrådet MONA SAHLIN (s)	5
2 § Svar på interpellation 1999/2000:9 om de regionala	
tillväxtavtalen	5
Anf. 8 Statsrådet MONA SAHLIN (s)	5
Anf. 9 LENA EK (c)	6
Anf. 10 Statsrådet MONA SAHLIN (s)	7
Anf. 11 LENA EK (c)	8
Anf. 12 Statsrådet MONA SAHLIN (s)	8
Anf. 13 LENA EK (c)	9
3 § Hänvisning av ärende till utskott.....	10
4 § Bordläggning.....	10
5 § Anmälan om interpellationer.....	10
6 § Anmälan om frågor för skriftliga svar.....	11
7 § Kammaren åtskildes kl. 9.35.....	12